

C-151

Green Deal De Groene Grachten

Partijen:

1. De Minister van Economische Zaken, de heer H.G.J. Kamp, de Minister voor Wonen en Rijksdienst, de heer drs. S.A. Blok, en de Staatssecretaris van Infrastructuur en Milieu, mevrouw W.J. Mansveld, ieder handelend in zijn hoedanigheid van bestuursorgaan, samen hierna te noemen: Rijksoverheid;
2. De Stichting De Groene Grachten, vertegenwoordigd door het Stichtingsbestuur de heer professor dr. W.J. Ockels en mevrouw mr.dr.s. M. Minnesma, hierna te noemen: De Groene Grachten;

Samen hierna te noemen: Partijen;

Algemene overwegingen:

1. Het kabinet zet in op het sluiten van Green Deals met de samenleving die bijdragen aan verduurzaming van de maatschappij op korte en langere termijn en die lonend zijn voor overheid en maatschappij. Doel van de Green Deals is te laten zien dat groen en groei hand in hand gaan.
2. Partijen zien publiekprivate samenwerking als de beste manier om verduurzaming van de Nederlandse economie te versnellen en hier ook economisch van te profiteren. Deze unieke gezamenlijke aanpak is in Nederland op andere terreinen succesvol en de Green Deals bouwen hierop voort. Creativiteit, ondernemerschap en innovatie zijn onmisbaar om deze verduurzaming mogelijk te maken.
3. Bij de Green Deals gaat het om concrete duurzame initiatieven, waarbij barrières verdwijnen, innovaties worden ontwikkeld, gefinancierd en toegepast en duurzame kansen worden benut. In de praktijk loopt de maatschappij tegen belemmeringen aan die in de weg staan aan initiatieven die leiden tot een verdere verduurzaming.
4. In de Green Deals maken partijen concrete afspraken die deze belemmeringen wegnemen, zodat de initiatieven die anders moeilijk van de grond komen ruim baan krijgen. Deze initiatieven kunnen vervolgens als voorbeeld dienen voor andere partijen en daarmee de totale markt in beweging zetten.
5. De voor de Green Deals geïnventariseerde projecten van initiatiefnemers zijn door het wegnemen van de beschreven belemmeringen potentieel succesvol, kunnen op korte termijn resultaten opleveren en kunnen uitmonden in nieuwe economische activiteiten of kostenbesparingen op korte of langere termijn voor het bedrijfsleven. De resultaten van een concrete Green Deal kunnen daarna toepasselijk zijn op andere, vergelijkbare projecten, waardoor de reikwijdte van de Green Deal kan worden vergroot zonder dat daar specifieke ondersteuning vanuit de Rijksoverheid tegenover staat.

Specifieke overwegingen Green Deal De Groene Grachten:

1. Duurzaam wonen en werken is een belangrijk thema voor de Amsterdamse grachtengordel, die vanwege zijn unieke karakter in augustus 2010 op de UNESCO-lijst van het Wereldcultuurerfgoed is opgenomen. Willen de monumentale panden ook de komende 400 jaar blijven bestaan, dan is verduurzaming van het cultuurhistorisch erfgoed noodzakelijk. Verduurzaming wordt in het kader van deze Green Deal vooral ingevuld als “het energetisch verbeteren van gebouwen”. De ouderdom en variëteit van de monumentale panden vereisen een intelligente aanpak, via een zoektocht naar het optimum tussen de energieopbrengst enerzijds en de toelaatbare ingreep in het monument anderzijds. Het is een grote uitdaging om de cultuurhistorische, monumentale bebouwing te verduurzamen, aangezien de ingreepmogelijkheden in dit bijzondere gebied beperkt zijn.

2. In het centrum van Amsterdam staan circa 8.000 monumenten. Deze gebouwen vormen een groot potentieel aan te reduceren uitstoot van CO₂-emissies. Door optimaal in de grachtengordel duurzaamheidsmaatregelen te realiseren, kan Amsterdam aan een nationaal en internationaal publiek haar hoge ambities etaleren en tonen dat reductie van de uitstoot van CO₂-emissies op een verantwoorde manier gecombineerd kan worden met het behoud van de aanwezige cultuurhistorische waarden.
3. Bij het verduurzamen van de Amsterdamse grachtengordel staan twee vragen centraal:
 - Waar ligt de balans tussen duurzaamheid en het behoud van cultuurhistorische waarden van een gebouw?
 - Hoe worden gebouweigenaren en bewoners geactiveerd om te investeren in duurzaamheid?
 De Groene Grachten stelt zich ten doel een pakket te ontwikkelen voor gebouweigenaren en bewoners om hun pand energetisch te verbeteren. Dit verduurzamingspakket – een menukaart van maatregelen voor monumentale panden – zal vervolgens gebouweigenaren en bewoners in de rest van de grachtengordel en Nederland een route bieden naar groen en comfortabel wonen en werken.

Komen het volgende overeen:

1. Doel Green Deal

Artikel 1

De missie van De Groene Grachten luidt: *“Een doorbraak te realiseren in het verduurzamen van monumentale panden, door energiebesparing in het pand en de opwekking van groene energie”*. De Groene Grachten onderscheidt hierbij de volgende doelstellingen:

- doelstelling 1: een aantal monumentale panden met energielabel C of lager verduurzamen in 2013-2014;
- doelstelling 2: realiseren kostenbesparing eigenaren, bewoners en gebruikers;
- doelstelling 3: eigenaren, bewoners en gebruikers mogelijkheden bieden voor het zelf opwekken van duurzame energie;
- doelstelling 4: zoeken naar mogelijkheden tot opschaling;
- doelstelling 5: openen markt en stimuleren bouw.

Binnen De Groene Grachten bestaat een ‘Green Academy’ met drie dwarsdoorsnijdende thema’s: kennisontwikkeling en integratie, directe betrokkenheid van jongeren en communicatie.

- De ‘Green Academy’ heeft tot doel alle activiteiten rond kennisontwikkeling te coördineren. Bestaande kennis wordt gestructureerd en ontsloten, zodat deze optimaal in de toekomst te benutten is. Experts en hoogleraren worden ingezet en ruimte wordt geboden aan stagiaires en afstudeerders om verschillende onderzoeken te ondersteunen. De kennis die zo beschikbaar komt, wordt in concrete projecten toegepast. Hiermee wordt weer nieuwe kennis opgedaan. Er wordt gebruik gemaakt van de input van kennispartners en – daar waar er sprake is van leemtes in kennis – worden additionele onderzoeken uitgezet.
- De ‘Green Academy’ heeft tot doel jongeren bekwaam te maken in de duurzaamheidsmaterie. Duurzaamheid is een thema dat leeft onder jongeren. Werken aan duurzaamheid is dé kans om zelf invloed op een andere toekomst uit te oefenen. Binnen de organisatie van De Groene Grachten en in het bijzonder binnen de ‘Green Academy’ zullen jongeren deel uitmaken van de projecten om kennis te ontwikkelen en ontsluiten, waardoor de koppeling tussen studie en ervaring uit de praktijk wordt gemaakt.
- De ‘Green Academy’ heeft tot doel het uitdragen en verspreiden van de juiste boodschap over het verduurzamen van monumentale panden. Eigenaren en bewoners worden enthousiast gemaakt om energiezuiniger te gaan wonen. Bovendien wordt kennis bij aanbieders (installateurs, architecten etc.) verspreid. De Groene Grachten zal de opgedane kennis en ervaringen aan een breed publiek communiceren. Hiertoe worden verschillende evenementen georganiseerd door het jaar 2013 heen en worden concrete producten ontwikkeld.

2. Inzet en acties

Artikel 2 *Inzet en acties De Groene Grachten*

1. De Groene Grachten richt een 'Green Academy' op, teneinde het ontwikkelen van nieuwe alsmede het integreren van bestaande kennis over het energetisch verbeteren van monumentale panden te bevorderen.
2. De Groene Grachten richt een 'Green Academy' op, teneinde het bekwaam maken van jongeren in duurzaamheidsmaterie te bevorderen door:
 - afstudeerders een afstudeer-/werkplek te bieden ten behoeve van de verduurzaming van de Amsterdamse grachtengordel;
 - masterclasses op het gebied van duurzaamheid voor jongeren te organiseren.
3. De Groene Grachten verzorgt diverse communicatie-uitingen waarin de opgedane kennis en ervaringen worden gecommuniceerd middels onder meer:
 - een website;
 - Energiekrant (oplage 30.000 stuks, 12 pagina's A3);
 - Groene Grachten Boek (oplage 5.000 stuks).
4. De Groene Grachten zet zich in voor het creëren van bewustwording en draagvlak voor het energetisch verbeteren van monumentale panden en de opwekking van duurzame energie.

Artikel 3 *Inzet en acties Rijksoverheid*

1. De Rijksoverheid, in het bijzonder het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, biedt mogelijkheden aan voor het delen van kennis en best practices over duurzaamheid in monumentale panden, waarbij er zo veel mogelijk wordt aangesloten op bestaande kanalen. De Rijksoverheid zal hiertoe via de kennisorganisaties Milieu Centraal, Platform31 en Agentschap NL bevorderen dat bestaande kennis naar De Groene Grachten wordt vertaald en dat dit wordt geïntegreerd met nieuwe kennis. De precieze vorm en inhoud van de ondersteuning wordt nog nader door het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties vastgesteld binnen de relevante wettelijke kaders.
2. De Rijksoverheid levert een bijdrage aan de 'Green Academy', waarmee (1) het onderzoekstraject naar het energetisch verbeteren van monumentale panden kan worden uitgebouwd, (2) jongeren een inspirerende afstudeer-/werkplek wordt geboden, en (3) communicatie-uitingen worden ontwikkeld. De bijdrage van de Rijksoverheid betreft cofinanciering van de 'Green Academy' voor deze drie thema's. De bijdrage wordt gemaximaliseerd op € 150.000 (inclusief BTW), met inachtneming van goedkeuring van het projectplan en de projectbegroting van de 'Green Academy' door het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, de relevante wettelijke kaders en de beschikbare budgetten.
3. De Rijksoverheid brengt relevante publieke en – waar mogelijk – private partijen met elkaar in dialoog, onder meer door het delen van kennis en best practices van de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed. Het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties zal hiertoe contact leggen met andere ministeries, directies en diensten binnen het Rijk, mede op verzoek van De Groene Grachten.

3. Slotbepalingen

Artikel 4 Uitvoering in overeenstemming met het Unierecht

De afspraken van deze Green Deal zullen in overeenstemming met het recht van de Europese Unie worden uitgevoerd in het bijzonder voor zover de afspraken vallen onder de werking van de Europese regels met betrekking tot aanbesteding, mededinging, staatssteun en technische normen en voorschriften.

Artikel 5 Nakoming

Partijen komen overeen dat de nakoming van de afspraken van de Green Deal niet in rechte afdwingbaar zijn.

Artikel 6 Inwerkingtreding

1. Deze Green Deal treedt in werking met ingang van de dag na ondertekening door alle Partijen en loopt tot en met 2015.
2. Partijen nemen de uitvoering van alle in deze Green Deal genoemde afspraken zo snel mogelijk ter hand.

Artikel 7 Openbaarmaking

Deze Green Deal zal samen met andere afgesloten Green Deals openbaar worden gemaakt, waardoor anderen kennis kunnen nemen van de gesloten Green Deals, zodat navolging hiervan kan worden bevorderd.

**Aldus overeengekomen en in tweevoud ondertekend te
Den Haag / Amsterdam / Aruba op**

Minister van Economische Zaken,

.....
H.G.J. Kamp

Minister voor Wonen en Rijksdienst,

.....
drs. S.A. Blok

Staatssecretaris van Infrastructuur en Milieu,

.....
W.J. Mansveld

**De Stichting De Groene Grachten, vertegenwoordigd door het Stichtingsbestuur,
voorzitter,**

.....
professor dr. W.J. Ockels

secretaris/penningmeester,

.....
mr.dr.s. M. Minnesma